

Honnyi Levelek

és

Tudósítások.

Magyar Ország.

Egy tudós Hazánk fia, nagy tiszteletű *Rajnis József*, az eltöröltetett Jézus Szerzetének nevezetes tagja, a' Győri Kir. Akadémiának híres Oratora, a' múlt Szeptember hónap 23-dik napján Keszthelyen meg halálozott. Sok tudós nyomtatott és nyomtatatlan deák és magyar munkái által örök emlékezetet szerzett magának. Született K. Sz. Kőszeg városában. Meghúlt tetemei a' Kesztheli parochiális templomnak kriptájába tétettettek le illendő halotti pompával az örökké való nyugalomra.

Kedves Hazánknek sok szőlőtermő részeiből olly tudósításokat vettünk, hogy az idejéremés nagy reménységgel biztatja a' szőlős gazdákat, és sok hegyen olly gazdag a' termés, hogy a' mustnak elegendő hordókat találni nem lehet, és hogy egy üres hordóért a' pintéreknek vagy bodnáróknak más hordó mustal fizetnek. — Illyen bő termés vőlt némelly Budai hegyeken. — Jóságára nézve is nem sokkal alábbvaló az idejémust a' tavalinál, a' Soproni, Ruszti, és több fertőkre fekvő szőlő hegyeken még hozzá sem fogtak a' szüreteléshez, és ha kedvezőbb vőlna az idő járása, 's a' szőlő szem tökéletessen meg éredhetne, vagy ha a' hó alól kellene a' szőlővesszőről lehult szőlőszemeket fel szedni, sok borvevőket kapnának a' Sopronyi szőlős gazdák Sziléziából.

E' már haldokló Mind-Szent Havának 19-ik napján, Fels. Urunknak egyik kedves testvér öttse *Antal* Cs. Kir. fő Hertzeg, kedves testvér bátyjának Nádor Ispány Eő Cs. Kir. Fő Hertzegségének társaságában a' Magy. Nemzeti muzeumot, melly naponként mind jobban jobban nevedik meg látogatni, 's annak külső és belső betségén való örömét és jó tettezését kegyeli esenki jelenteni méltóztatott. Ezen fő Vendég egynéhány napokra az Eő Cs. Kir. testvér bátyjának, kedves Nádor Ispányunknak Buda szomszédságában lévő *Üröm* nevű helységében is, a' szüretelés megtekintésére ki menni méltóztatott.

Azok a' fényes inneplések, mellyek a' múlt Septemb. 12-ik napján *Kis Mártonban* kezdődtek, érdemesek, hogy közönséggé tétetődjenek a' két Magyar Hazában. Az uralkodó Hertzegné, született *Lichtenstein Mária* hertzeg asszony neve napját megelőző estén, a' *Thurn Taxisi* Hertzeg és Hertzegné, az ifjú Hertzeg *Eszterházy Pál* feleségének szüléi sok ágyú durogások közt mentek bé *Kis Mártonba*, 's méltóságokhoz képest fogadtattak el; esteli 9 órakor a' hertzegei theátromban szép opera, az az, énekes játék tartatott, mellyen az *Eszterházi* hertzegei Ház a' *Thurn* és *Taxisi* hertzeg és hertzegné, és sok uraságok megjelentek. Septemb. 13-ikán reggeli 10 órakor *Wilt József* Győri Püspök Eő Nagysága nagy misét mondott, délben gazdag vendégség volt; estére az új házaspárnak tiszteletére szép tüzi játék adatott, az azután következett napokon October 5-ik napjáig, különkülönféle mulatságokkal töltötték idejüket a' hertzegei

vendégek, úgymint vadászatokkal, kontzertekkel, bálokkal, és muzsikálásokkal. Ezen innep-
léseket *Albert Szakszoniai Kir.* és *Tessini Her-*
tzeg is maga jelenlétével meg tisztelni méltózta-
tott.

Sopronyból Octob. 23-ik napján. E' folyó
hónap 19 ikén, Soprony Vármegyében a' marha
húsnak az' árra 12 krajtzárra határoztatott.

A' folyó oskolai esztendőben a' Sopronyi
Evangelikum Gymnasiumban a' Primanusoknak
következendő tudományok taníttatnak:

1. *Titt. Bayts Péter* Rector és Professor Úr-
tól: *Moralis Theologia*; a' Tudományoknak kö-
zönséges *Encyclopediája*, *Algebra*, *Geometria*, a'
Pericopiák magyarázása, a' *Zsidó nyelv*, a' sti-
lusban és *disputatiókban* való gyakorlások.

2. *Titt. Rumi Károly György* a' *Filozofia* és
História Professorától, bévezetés a' *Filozofiába*,
Logica, *Metaphisycá*, a' *Természetnek Civilis*,
és a' *nemzetek törvénye*, a' *Magyar Ország Sta-*
tisticaja, és *pragmatica Históriája*.

3. *Seybold Pál* a' *Philologia* és *Physica* Pro-
fessorától: *Xenophontis memorabilia Socratis*,
Virgilius Aeneise, *Cicero de Officiis*, *Physica*,
avagy a' *természeti tudomány*.

4. A' *Rhetoroknál Seybold* Professor Úrtól:
Rhetorica, *Poëtica*, *Mythologia*, *Archeologia*,
a' *Görög nyelv*, *Ciceronis Orationes et Epistolae*,
Virgiliusnak Eclogai, és *Horátznak némely Odái*,
a' *Stylusban* és *Declamatziókban* való gyakorlá-
sok.

5. *Rumi* Professor Úrtól: *Európának Geo-*
grafiája, régi közönséges *História* a' régi *Geogra-*
phiával együtt, és *természeti história*.

6. *Rajts Péter* Rector és Professor Urtól;
a' Keresztény Vallás, Aritmetika, Algebra és
Geometria.

A' deákoknak száma most nagyobb mint
völt a' múlt iskolai esztendőben.

A' Magy. Kurirnak elsőbb írója, a' ki maga
is sok esztendőig tanult a' Német Országi Uni-
versitásokban, következő jegyzést teszen a'
Sopronyi Evangelikum Gymnasiumnak ezen hir-
detményéről, hogy ezen pontban a' Német Or-
szági fő iskoláknak dítséretes példájokat követi
mellyekben minden esztendőben kétszer, úgy-
mint Aprilisnek és Octobernek kezdetekben
íly jeles nyomtatott Tudósítást szoktak a' Pu-
blicummai közleni, mellyből a' tanuló ifjak által
láthattyák, minémű tudományokat tanulhatnak
ebben az első vagy utolsó fél esztendőben. —
Méltó, hogy a' Sopronyi Evang. Gymnasiumnak
dítséretes példáját a' Magy. Országi több Gym-
nasiumok is kövessék.

* * *

Tudósítás.

*A Magyar emlékezetes írásokra való elő-
fizetés eránt Rumi Károly György
Sopronyi Professor Úr részéről.*

Minthogy azon idő, melly a' Magyar emlé-
kezetes írásokról a' Magy Kurirban, 1812-ik esz-
tendőben a' 22 ik szám alatt tett jelentésében,
az előfizetésre meghatározott idő vége felé kö-
zelget: sajnálkodva kéntelenítettém a' Magyaroknak
és a' Magy. Literatura minden barátinak tudok-

ra adni, hogy ezen munkámra, mellynek a' Magyar História és Philologia barátai előtt óhajtott jelenésnek kellene lenni, mind eddig kevés előfizetőim találkoztak. Úgy látszik tehát, hogy ez a' Hazai História és Nyelv bővítését tárgyazó igyekezet is csak kegyes óhajtság fogna maradni.

Mindazonáltal, mivelhogy sokan, a' kik a' literaturát kedvellik, azt állíttják, hogy az Előfizetők tsekély számát a' mostoha idő, és az uralkodó prénzbéli szükség okozza, 's arra kérnek, hogy a' praenumeratio idejét hosszabbítsam meg, minthogy várhattuk, hogy minden testükre tartozó szükséges dolgok óltsódni kezdvén a' Literatura barátai között még a' szegényebbek is teshetnek félre egy-néhány forintot a' lélek szükségeseinek kipótlására: örömezt engedek az ő kívánságoknak, és a' praenumeratio idejét, Mártius hava első napjáig 1813-ik eszt. meg hosszabbítom. Azon kívánságokat némellyeknek, hogy az előre fizetendő summát 3 forintról béváltó czédulában alább szállítsam, fájdalom nem tellyesíthetem, mert a' papiros és nyomtatáshoz meg kívántató költségek nem szállottak úgy le, mint az élelemre tartozó dolgoknak ára, hanem a' régi nagy árok mellett maradtak, és a' magyar munkáknak, a' mint tudjuk, koránt sem akad annyi vevőjök, mint a' németeknek és deákoknak; azért is az előre fizetendő summa 3 forint marad béváltó czédulában. Hogy ha mindazonáltal a' nyomtatás elkezdéséig a' papiros, és a' nyomtatáshoz meg kívántató költségek jóval alább szállanának, ezen kívánt környüállást

úgy fogom használni, hogy az első kötetet egy alfabétummal nagyobbra készítem.

Mint hogy a' Magy. Historiának és Philologiának több kedvellői azt óhajtyák, hogy az első jelentésemben említett historiai documentumok helyett, mellyek a' hajdani Magy. Országi zenebonás idöket tárgyazzák, inkább másokat választanék, mellyekben senki semmiképen meg nem ütközhetnék, azért ezen kívánságnak is eleget akarok tenni, és azok helyett más még nyomtatatlan nem kevésbé fontos historiai documentumokat fogok előadni.

Mint hogy az első jelentésben csak kevés praenumerans gyűjtök neveztetek meg, és némelyek, kik Literaturánkat kedvellik, és ezen igyekezetemben való boldogulásomat szívessem óhajtyák, azt kívánnyák, hogy azok között többeket Magyar és Erdély Országának különböző részeiben lakozókat nevezzek meg, ezen kívánságnak is eleget teszek. Azért is a' következő tisztele Uraknál lehet praenumerálni ű. m.

Sopronyban magamon kívül Rajts Péter Rector és Professor Úrnál,

Posonyban Wéber Simon Péter Könyvnyomtató és Könyváros, Bilnítza Professor, és Landes Könyváros Uraknál.

*Pápa*n Titt. Pápai Sámuel Úrnál.

*Weszprém*ben Ruszek Professor Úrnál.

*Keszthely*en Titt. Asboth János Director Úrnál.

Győrött Sikos Predikátor, és Erdélszky Rector és Professor Úrnál.

Köszegen Schneller Predikátor Úrnál.

Pestén Titt. Szemere Horváth István, Schwartner Márton Professor, Fultsár István Uraknál, és Eggenberger's Kilián Könyvárosoknál.

Budán Tiszt. Virág Benedek Úrnál:

Debretzenben Sárvári Pál és Varga István Professor Uraknál.

Nagy Váradon D. Kosztin és Keresztári Professor Uraknál.

Egerben Bodnár Antal Professor Úrnál.

Jászberényben T. Horváth Péter Director Urnál.

S. Patakon Szombati és Nagy Ferentz Professor Uraknál.

Széphalmon Kazintzy Ferentz Úrnál.

Kassán Rumi József és Lintner Sámuel Uraknál.

Eperjesen Sennovicz Prof. Úrnál.

Löcsén Liedemann Márton Rector és Professor Úrnál.

Késmárkon Genersich János Prof. Úrnál.

Szomólnokon Gaal Plebánus Úrnál.

Rosnyón Farkas Rector és Professor Úrnál.

Besztertze Bányán Magda Rector és Prof. Úrnál.

Selmetsen Kanka Rect. és Prof. Úrnál.

Bétsben a' Magy. Kurir Íróinál, és Schaunburg Könyvárosnál.

Erdélyben Mélt. Cserey Farkas Úrnál.

Krasznában Mélt. Cserey Miklós Úrnál.

Andrásfalván Dobrentei Gábor Úrnál.

Brassóban Albrich Prof. Úrnál.

Szebenben Hochmeister Könyváros Úrnál.

Egyszersmind kérem minden magyar Literatúrát kedvellő Urakat, hogy Praenumerások szerzése által igyekezetemben segéllyenek. Fáradságokért a' 10-ik exemplárra ingyen számot tarthatnak. Kérem a' praenumerásokat gyűjtő Urakat öszveségessen, hogy Februárius végével a' praenumeratióból bėjővő pénzt a' Praenumerans Urak neveikkel együtt küldjék meg. A' Praenumerans és igyekezetemet előmozdító Uraknak neveik a' munka eleibe fognak nyomtatattai.

Hogyha a' praenumeratio által az első kötetre, a' nyomtatásra megkivántató költségeknek csak fele jönne is bé; még is azon fogok lenni, hogy költsönözött pénzel a' mi hibáz az én szerentsém rovására ki pótoltassék, és így szándékom végre hajtassék. Ígérem pedig azt is, hogy mostani lakásomnak történhető megváltoztatása szándékom tellyesítésében semmiképen meg nem gátol. — Vajha ezen utólsó a' magyar emlékeztetés irások kiadását eszközlő próba sikeretlen ne lenne. Ha pedig az még is meg történnék, azon esetben a' Praenumerans Uraknak pénzek a' praenumerans gyűjtők által kezekre fog küldtettni.

Költ Sopronyban October 22-ik napján 1812-ikben.

Rumi Károly György a' Filozofiának és a' szép tudományoknak Doktora, a' Filozofiának és Historiának Professora, több Német Országi tudós Társaságoknak betsületből való és levelező tagja.